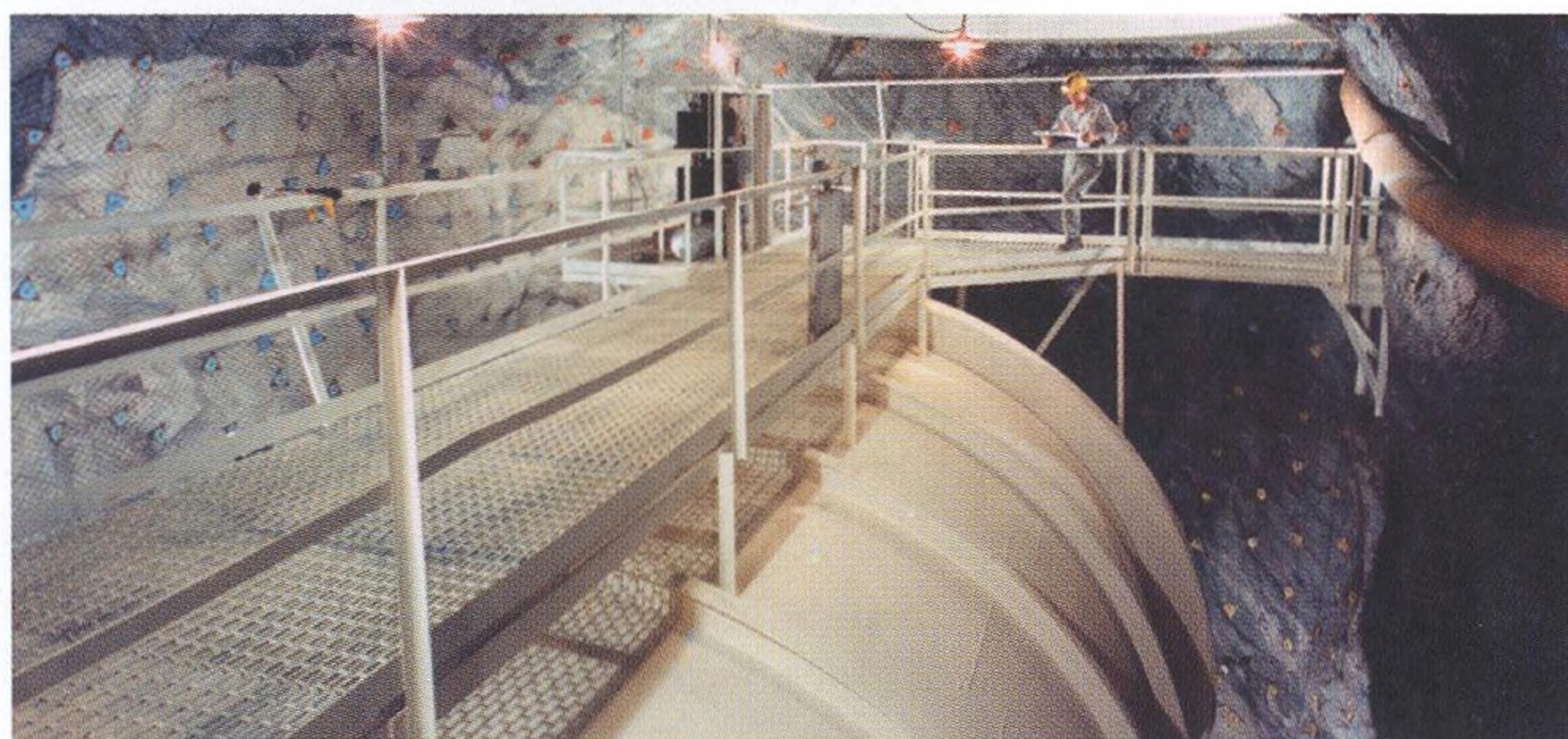

Obsah

OTÁZKY A NÁZORY

Když se dva hádají, třetí... pozoruje:
Sociologické studium vědeckých
kontroverzí 4

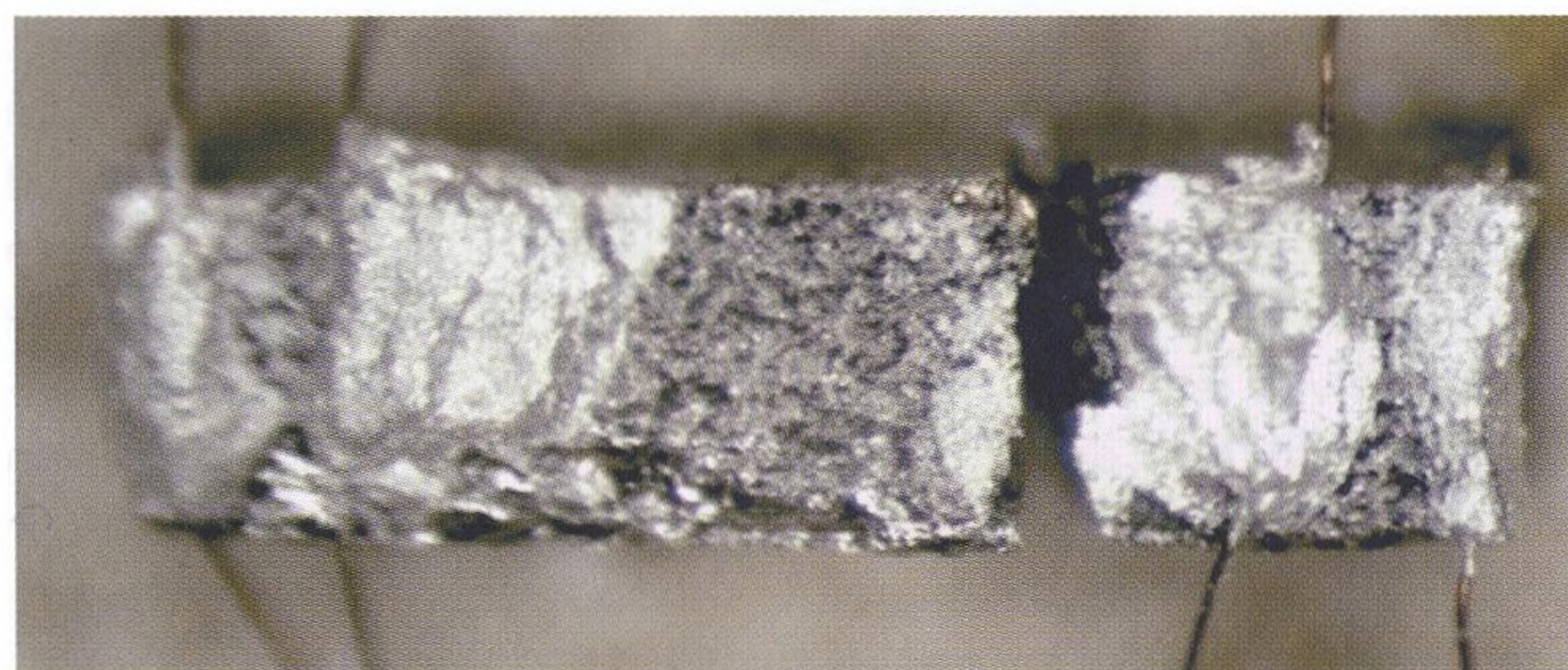
Zdeněk Konopásek, Jan Maršálek

REFERÁTY

Vliv tlaku na fyzikální chování
intermetalických látek 8

Jiří Prchal, Jaroslav Valenta, Jakub Šebesta, Petr Král,
Daniel Staško, Petr Doležal, Petr Proschek, Marie
Kratochvílová, Volodymyr Buturlim

NOBELOVY CENY ZA FYZIKU 2020

Životopisy laureátů Nobelovy ceny
za fyziku pro rok 2020 23

Telefonická interview 25

Roger Penrose, Reinhard Genzel,
Andrea Mia Ghezová, Adam Smith

Nobelovský proslov 28

Ulf Danielsson

Nobelovská přednáška:
Čtyřicetiletá cesta 29

Reinhard Genzel

FYZIKÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Experimentální úlohy Fyzikální
olympiády v době online výuky 39

Jan Kříž

Science on Stage 44

Jitka Houfková, Věra Koudelková

HISTORIE FYZIKY

O čem psal Čs. čas. fyz.
před 50+ lety v roce 1972 49

vybral Jan Valenta

ZPRÁVY

Studený kelímek 64

Experimentální výzkum
těžkých jaderných havárií v Řeži

Jana Žďárská

PILATUS 67

Čeští vědci spolupracují na evropském
projektu ekologické výroby fotovoltaiky

Jana Žďárská

Obrázek na obálce: Obrázek ukazuje simulaci pohybu plynového oblaku (červená dráha), který byl pozorován v blízkosti černé díry v centru Mléčné dráhy. Ukázány jsou také dráhy hvězd obíhající v blízkosti centra Galaxie (modré dráhy). Hvězdy a oblak jsou ukázány v poloze z roku 2011. Obrázek se vztahuje k nobelovské přednášce R. Genzela (str. 29–38). Kredit: ESO

ZPRÁVY

Uznání teoretickému fyzikovi 69

Nušlova cena byla udělena prof. RNDr. Jiřímu Podolskému, CSc., DSc., z Matematicko-fyzikální fakulty UK

Jana Žďárská

ROZHOVOR

Slunci blíž 71

rozhovor s astrofyzikem Petrem Heinzelem nejen o naší nejbližší hvězdě

Petr Heinzel, Jana Žďárská

LIDÉ A FYZIKA

Vzpomínka na Eduarda Schmidta 84

(prof. RNDr. Eduard Schmidt, CSc., 11. 12. 1935 – 10. 11. 2021)

Dominik Munzar a Petr Dub

Obsah a autorský rejstřík 94

Čs. čas. fyz. sv. 72 (2022)

RECENZE

Teorie relativity: pro české čtenáře přístupně a na výši doby i po sto letech 88

Albert Einstein: *Teorie relativity*

Leoš Dvořák

ZPRÁVY

Relativistická škola hrou v HaDivadle 90

Nenechte si ujít skvělou inscenaci *Indián v ohrožení*

Jiří Podolský

RECENZE

Učebnice *Laserová fyzika a nelineární optika* autorů Petra Malého a Františka Trojánka 92

Miloslav Dušek

